Polisi Lleihau Treth Cyngor o dan Adran 13A(1)(c) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992

Cyngor Gwynedd

1. Diben y Polisi

Mae'r polisi hwn yn nodi'r meini prawf a'r broses ar gyfer dyfarnu lleihad dewisol i Dreth Cyngor o dan Adran 13A(1)(c) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992. Ei nod yw cynnig cymorth i drigolion sy'n wynebu caledi ariannol eithriadol neu amgylchiadau anarferol.

2. Cwmpas

Mae'r polisi'n berthnasol i:

- Unigolion sy'n profi caledi ariannol dros dro.
- Grwpiau bregus (e.e. pobl ifanc sy'n gadael gofal, dioddefwyr cam-drin domestig).
- Achosion lle mae'r atebolrwydd i dalu Treth Cyngor yn codi oherwydd digwyddiadau annisgwyl neu eithriadol.
- Unrhyw grwpiau eraill a ddiffinnir gan Gabinet y Cyngor er mwyn hwyluso gwireddu amcanion yr awdurdod.
- Achosion penodol ble ceir eithriad o'r Premiwm Treth Cyngor, ond nid Treth Cyngor sylfaenol, yn ychwanegol i'r eithriadau statudol sydd wedi eu hamlinellu mewn deddfwriaeth.

3. Cefndir

Mae Adran 13A(1)(c) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992, yn rhoi pwerau disgresiwn ychwanegol i'r Cyngor leihau swm y Dreth Gyngor sy'n daladwy ar gyfer unigolion, neu ar gyfer dosbarthiadau o drethdalwyr. Mae hyn yn cynnwys y pŵer i leihau'r swm sy'n daladwy i ddim.

Mae hwn ar wahân ac yn wahanol i'r Cynllun Gostyngiad Treth Cyngor, sydd wedi cymryd lle Budd-dal Treth Cyngor ers 2013. Mae'r Cyngor llawn yn penderfynu ar Gynllun Gostyngiad Treth Cyngor yn flynyddol, fel arfer yn ei gyfarfod ym mis Rhagfyr, ac yn unol â statud cyn 31 Ionawr.

Tra fod y Cynllun Gostyngiad Treth Cyngor yn bodoli i roi cymorth i'r rhai sy'n atebol i dalu'r dreth, mae angen rhywfaint o ddarpariaeth ar gyfer y trigolion hynny sy'n cael eu hunain mewn amgylchiadau 'eithriadol' ac sydd angen cymorth tymor byr i fodloni eu rhwymedigaeth Treth Gyngor.

Mae'n bwysig diffinio'r hyn y gellid ei ystyried yn eithriadol ac yn yr achos hwn byddai'n sefyllfa nad oedd yn nodweddiadol, yn hollol anarferol a dim ond yn debygol o ddigwydd yn anaml iawn. Rhagwelir bod sefyllfaoedd eithriadol at ddibenion y cynllun hwn yn debygol o fod yn bethau y tu allan i reolaeth y trethdalwr, megis llifogydd i eiddo fel enghraifft.

Rhaid i Cyngor Gwynedd dalu cost lawn dyfarnu unrhyw ostyngiadau i Dreth Cyngor sylfaenol dan Adran 13A. Rhaid i'r Cyngor felly gydbwyso angen y talwyr cyngor unigol sydd angen cymorth yn erbyn buddiannau talwyr y dreth gyngor yn gyffredinol.

Bydd eithriad o'r Premiwm (yn rhannol neu'n llawn) yn arwain at lai o adnoddau yn cael eu casglu i wireddu pwrpas y Premiwm.

4. Meini Prawf Cymhwysedd

Lleihau Treth Cyngor sylfaenol

Rhaid i ymgeiswyr:

- Fod yn atebol am Dreth Cyngor ar eiddo o fewn ardal Cyngor Gwynedd.
- Wedi archwilio pob math arall o gymorth (e.e. Cynllun Gostyngiad Treth Cyngor, eithriadau, disgowntiau).
- Dangos tystiolaeth o galedi ariannol neu amgylchiadau eithriadol.
- Dangos nad yw'r sefyllfa'n ganlyniad i esgeulustod neu fethiant bwriadol i dalu.

Lleihau neu ddileu Premiwm Treth Cyngor ar Ail Gartrefi neu Eiddo Gwag Hirdymor

- Mewn achosion lle gwneir cais am eithriad o'r Premiwm Treth Cyngor rhaid arddangos ymdrech i ddod ag eiddo gwag yn ôl i ddefnydd neu dystiolaeth i allu cynnal asesiad teg i benderfynu fod yr amgylchiadau yn wirioneddol eithriadol.

5. Egwyddorion Cyffredinol:

Rhaid cydnabod fod unrhyw benderfyniad i leihau neu dileu Treth Cyngor ar gyfer trethdalwr yn cael ei gyllido gan drethdalwyr eraill, felly mae rhaid ystyried pob cais yn nhermau budd i'r gymuned a threthdalwyr y Sir. Yn yr un modd, mae gostwng lefel y Premiwm yn arwain at lai adnoddau ar gael i ddiwallu ei fwriad.

- Rhaid ystyried pob cais yn unol â'r drefn yma, yn llawn a theg.
- Mae gofyn i'r sawl sydd yn ystyried cais fod yn wrthrychol.
- Dylid delio gyda cheisiadau yn amserol.
- Mae angen gosod a dilyn canllawiau clir a syml.
- Bydd y Polisi yma yn cael ei adolygu'r rheolaidd, gan ystyried unrhyw ganllawiau o Lywodraeth Cymru a threfniadau cynghorau cyfagos.
- Er fod pob cais yn cael ei ystyried yn unigol fe ddylid sicrhau cysondeb rhwng ceisiadau.

6. Y Broses Ymgeisio

Rhaid i geisiadau:

- Gael eu cyflwyno'n ysgrifenedig gan y person atebol neu gynrychiolydd awdurdodedig.
- Cynnwys:
    - Y swm a'r cyfnod y gofynnir am ostyngiad.
    - Rhesymau dros y cais.
    - Tystiolaeth o incwm, gwariant, dyledion, a chamau lliniaru.
    - Lle gwneir cais am leihad yn y Premiwm yn unig, tystiolaeth sy'n dangos fod yr eithriad yn gymwys yn unol â'r Polisi yma.

7. Gwneud Penderfyniadau

Bydd pob cais yn cael ei asesu yn ôl ei haeddiant unigol. Bydd y Cyngor yn ystyried:

- Amgylchiadau ariannol yr ymgeisydd.
- Effaith peidio â dyfarnu'r gostyngiad.
- Cost i'r pwrs cyhoeddus.
- A yw'r ymgeisydd wedi cymryd camau rhesymol i ddatrys y sefyllfa.

Bydd y drefn o benderfynu fel a ganlyn:

- Rhaid i pob cais fod yn ysgrifenedig a nodi yn glir mai cais dan Rhan 13A a'r polisi yma sydd yn cael ei wneud.
- Gall cais ymwneud â blwyddyn ariannol, rhan o flwyddyn ariannol neu amrediad amser (hyd at 6 mlynedd) – mae rhaid nodi'r cyfnod perthnasol yn y cais.
- Mewn achosion lle nad yw'r penderfyniad i leihau'r dreth neu'r premiwm wedi ei wneud am gyfnod penodol, ni fydd unrhyw leihad yn ymestyn tu hwnt i ddiwedd y flwyddyn ariannol gyfredol.
- Mae gofyn i bob ymgeisydd ddarparu manylion perthnasol llawn a chlir i alluogi'r sawl sydd yn asesu'r cais ddod i benderfyniad cywir, amserol ac yn unol a'r rheolau.
- Rhaid darparu amlinelliad llawn o gyllid a chynilon personol sydd yn gysylltiedig â'r cais.
- Dylid darparu crynodeb o gyllid personol yr unigolyn / aelwyd gan fanylu unrhyw ddyledion sylweddol eraill, asedau o faint (ariannol – cynilon / cynllun pensiwn, materol tai / ceir).

- Manylion unrhyw fregusrwydd – sydd yn berthnasol i'r trethdalwr neu rywun sydd yn ddibynnol ar y threthdalwr.
- Dylid sicrhau bod pob trywydd arall rhesymol a chyfreithlon wedi ei dilyn i leihau'r swm (gan gynnwys rhai trefniadau methdal) ac mai'r opsiwn olaf yw'r cais Rhan 13A.
- Fod camau rhesymol wedi ei rhoi mewn lle i atal cais tebyg yn y dyfodol (cais am eithriad, rhyddhad, disgownt statudol, trefniadau fforddiadwy wedi ei cymeradwyo gan gorff cymwysedig – CAB neu Money Helper)
- Ble fod trafferthion ariannol gan unigolyn / deulu bydd angen arddangos fod ymdrech wedi ei wneud i dderbyn cyngor gan un o'r cyrff enwir uchod.
- Croesawir ddatganiad o amgylchiadau perthnasol gan yr ymgeisydd neu gynrychiolwyr ar ei rhan.

Os nad yw Cabinet y Cyngor wedi adnabod a diffinio carfan penodol o drethdalwyr neu eiddo sy'n gymwys i dderbyn lleihad mewn Treth Cyngor (neu Premiwm) yn unol â'r Polisi hwn (gweler Rhan 10 isod), bydd Panel sy'n cynnwys yr Aelod Cabinet Cyllid, Pennaeth Cyllid / Pennaeth Cyllid Cynorthwyol a'r Rheolwr Trethi yn ystyried ceisiadau unigol am ostyngiadau dan Adran 13A.

Os bydd angen manylion pellach gall yr sawl sydd yn ystyried y cais ofyn drwy lythyr / e-bost am fanylion / tystiolaeth bellach.

Hysbysu penderfyniadau

Bydd y Cyngor yn anelu at ystyried y cais a hysbysu'r cwsmer o'r canlyniad o fewn 28 diwrnod o dderbyn yr hawliad a'r holl ddogfennau ategol.

Os bydd yr hawliad am ryddhad yn llwyddiannus, bydd y dyfarniad yn cael ei wneud yn uniongyrchol trwy ddisgownt a gymhwysir ar fil y Dreth Gyngor. Bydd hyn yn cael ei gadarnhau'n ysgrifenedig a bydd penderfyniad y Cyngor yn cynnwys y canlynol:

- Y rheswm dros y dyfarniad
- Y swm a ddyfarnwyd
- Cyfnod y dyfarniad
- Dyletswydd yr ymgeisydd i roi gwybod am unrhyw newidiadau mewn amgylchiadau
- Unrhyw amodau sy'n gysylltiedig â'r dyfarniad
- Manylion yr hawl i adolygu

Os bydd hawliad yn aflwyddiannus, bydd hyn yn cael ei gadarnhau'n ysgrifenedig a bydd penderfyniad y Cyngor yn cynnwys esboniad o sut y cyrhaeddwyd y penderfyniad a manylion yr hawl i ofyn am adolygiad.

Apelio yn erbyn penderfyniad

Nid oes hawl statudol i apêl ond os yw trethdalwr yn credu fod annhegwch neu fod diffyg lle nad yw'r drefn mewnol wedi ei ddilyn gellir cyflwyno datganiad o anfodlonrwydd yn ysgrifenedig i sylw'r Pennaeth Cyllid.

Bydd canlyniad yr cais pellach yma yn cael ei gyfleu yn ysgrifenedig i'r ymgeisydd o fewn tri mis.

8. Hyd a Chyfnod Adolygu

- Gellir dyfarnu gostyngiadau am gyfnod penodol neu tan ddiwedd y flwyddyn ariannol.
- Gellir ail-ymgeisio os yw'r amgylchiadau'n parhau.
- Mae penderfyniadau'n derfynol, ond gellir gofyn am adolygiad os cyflwynir tystiolaeth newydd.

9. Cyllido

Mae pob dyfarniad i ostwng Treth Cyngor sylfaenol o dan Adran 13A(1)(c) yn cael ei ariannu gan y Cyngor ac, yn y pen draw, gan drethdalwyr lleol. Bydd y Cyngor yn monitro'r gyllideb a neilltuwyd ar gyfer gostyngiadau dewisol.

Cost eithriad o'r Premiwm (yn rhannol neu'n llawn) yw colli cyfle i gasglu adnoddau tuag at ddibenion y Premiwm.

10. Grwpiau Penodol

Mae penderfyniadau blaenorol y Cabinet, yn caniatáu'r gostyngiadau canlynol yn unol ag Adran 13A:

- Cynllun 3e yn y Cynllun Gweithredu Tai sy'n ymestyn y cyfnod eithrio o dalu treth Cyngor ar dai gwag (prif neu unig gartref) gan roi blwyddyn ychwanegol i brynwyr tro cyntaf i gyflawni gwaith adfer hanfodol cyn y gellir meddiannu'r tŷ gan gynnwys achosion lle mae'r cyfnod eithriad wedi ei hawlio yn barod gan y cyn berchnogion.
- Caniatáu gostyngiad o 50% (25% i Ofalwr Maeth egwyl fer) ym miliau Treth Cyngor prif breswylfa gofalwyr maeth sy'n gofrestredig i'r Cyngor.

11. Premiwm Treth Cyngor

Mae’r rhan hwn o’r polisi yn amlinellu'r amgylchiadau a'r meini prawf lle gall perchennog eiddo wneud cais am eithriad i'r premiwm Treth y Cyngor ar eiddo gwag tymor hir ac ail gartrefi.

Prif egwyddorion Cyngor Gwynedd ar gyfer codi a chasglu premiwm yw i annog perchnogion eiddo i wneud defnydd o dai fel prif neu unig gartref.

11.1 Diffiniadau

- Eiddo gwag tymor hir: Annedd heb breswylwyr ac heb ddodrefn am gyfnod parhaus o 12 mis neu fwy.

- Ail gartref: Annedd sydd wedi'i ddodrefnu'n sylweddol ond nad yw'n brif gartref i unrhyw un.

11.2. Eithriadau Statudol a Lleol

11.2.1 Eithriadau Statudol i Eiddo Gwag ac Ail Gartrefi

Mae Rheoliadau’r Dreth Cyngor (Eithriadau rhag Symiau Uwch) (Cymru) 2015 yn nodi saith dosbarth o eiddo sydd wedi eu heithrio o’r premiwm (statudol).

<table>
<tr><th>Dosbarthiadau o Anheddau</th><th>Diffiniad</th><th>Y math o eiddo sy’n gymwys i’r eithriad rhag talu’r premiwm</th></tr>
<tr><td>Dosbarth 1</td><td>Eiddo sy'n cael eu marchnata fel rhai ar werth - gyda therfyn amser o un flwyddyn</td><td rowspan="4">Cartrefi Gwag Hir dymor ac Ail Gartrefi</td></tr>
<tr><td>Dosbarth 2</td><td>Eiddo sy'n cael eu marchnata fel rhai ar osod - gyda therfyn amser o un flwyddyn</td></tr>
<tr><td>Dosbarth 3</td><td>Anecsau sy'n ffurfio rhan, neu sy'n cael eu trin fel rhan, o’r brif annedd</td></tr>
<tr><td>Dosbarth 4</td><td>Eiddo fyddai'n unig neu brif breswylfa rhywun pe na bai yn preswylio yn llety'r Lluoedd Arfog</td></tr>
<tr><td>Dosbarth 5</td><td>Safleoedd carafanau ac angorfeydd cychod.</td><td rowspan="3">Ail Gartrefi</td></tr>
<tr><td>Dosbarth 6</td><td>Eiddo lle mae amod cynllunio:
a. yn atal meddiannaeth am gyfnod parhaus o 28 o ddiwrnodau o leiaf mewn unrhyw gyfnod o un flwyddyn;
b. yn pennu na chaniateir defnyddio’r annedd ond ar gyfer llety gwyliau tymor byr; neu
c. yn atal meddiannaeth fel unig neu brif breswylfa person.</td></tr>
<tr><td>Dosbarth 7</td><td>Eiddo cysylltiedig â gwaith</td></tr>
</table>

Meini prawf cymhwyso am yr eithriadau statudol:

Dosbarth 1 – Eiddo ar y farchnad i'w gwerthu

- Rhaid i'r eiddo fod ar werth am bris rhesymol (pris cyfartalog a'r hyd mae anheddau tebyg ar y farchnad yn yr ardal leol; a oes amodau cyfyngol gormodol, megis y pris, wedi'u gosod ar yr eiddo er mwyn atal ei werthu).

- Rhaid darparu tystiolaeth o farchnata, e.e. Hysbyseb ar wefannau hysbysebu (fel Rightmove/Zoopla) neu ffyrdd eraill o farchnata; Cytundeb gyda gwerthwr tai; Tystysgrif Perfformiad Ynni;

Cyfnod eithrio: hyd at 12 mis

Dosbarth 2 – Eiddo ar y farchnad i'w rentu

- Rhaid i'r eiddo fod ar osod am bris rhent rhesymol (rhent cyfartalog ac amser ar y farchnad ar gyfer eiddo tebyg yn yr ardal leol; a oes amodau cyfyngol gormodol megis y rhent yn atal yr eiddo rhag cael ei rentu)
- Rhaid darparu tystiolaeth o farchnata, e.e. Rhif Cofrestru a thrwydded landlord (Rhentu Doeth Cymru); Cytundeb gyda asiant gosod; Tystysgrif diogelwch nwy

Cyfnod eithrio: hyd at 12 mis

Dosbarth 3 – Rhandai

- Rhandai sy'n rhan o'r brif annedd – dim tystiolaeth ychwanegol gofynnol.

Cyfnod eithrio – hyd newid mewn amgylchiadau.

Dosbarth 4 – Lluoedd Arfog

- Anheddau a fyddai'n unig gartref i rywun pe na bai'n byw mewn llety arfog.

- Rhaid darparu tystiolaeth o wasanaeth gan y Weinyddiaeth Amddiffyn.

Cyfnod eithrio – hyd newid mewn amgylchiadau'r unigolyn.

Dosbarth 5 – safleoedd carafanau ac angorfeydd cychod sydd wedi eu meddiannu

Dosbarth 6 - anheddau sy'n wag oherwydd bod amod cynllunio yn atal pobl rhag eu meddiannu'n barhaol neu gydol y flwyddyn, neu'n nodi bod yr eiddo i'w ddefnyddio yn llety gwyliau yn unig neu'n atal yr annedd rhag cael ei ddefnyddio yn brif breswylfa

Dosbarth 7 – anheddau sy'n gysylltiedig â swyddi

- ar gyfer person cymwys fel y'i nodir yn Rhan 1, Dosbarth 7 o'r canllawiau.

- gallai'r cyngor fod yn gwneud cais am fathau penodol o dystiolaeth (er enghraifft cytundeb cyflogaeth, ffurflenni treth, datganiad tâl)

11.2.3 Eithriadau Lleol Ail Gartrefi yn unig

Nid "ail gartrefi" na "tai haf" yw'r terminoleg a ddefnyddir yn Adran 12B, ond "anheddau gyda preswylio o bryd i'w gilydd (*dwellings occupied periodically*)". Mae'r Ddeddf yn datgan mai'r amodau er mwyn i eiddo fod yn destun premiwm Treth Cyngor "ail gartref" yw, "***there is no resident of the dwelling, and the dwelling is substantially furnished***". Hynny yw, nad yw'r eiddo yma yn brif gartref i unrhyw un, ond mae wedi cael ei ddodrefnu. Nid yw'r Ddeddf yn cynnwys unrhyw ddarpariaeth i allu gwahaniaethu ar sail lle mae'r perchennog yn byw, neu os yw'n cael ei ddefnyddio at bwrpasau gwyliau.

Yn hynny o beth, nid yw'r Cyngor yn rhagweld y byddai mewn sefyllfa i ganiatáu eithriadau dewisol rhag y Premiwm i garfan eang o eiddo heb danseilio'r rheswm dros gyflwyno'r Premiwm yn y lle cyntaf. (*Gall hyn arwain at angen ei ystyried dan ddarpariaethau Deddf Rheolaeth Cymhorthdal 2023)*.

Serch hynny, mae'r Cyngor yn ymwybodol fod newidiadau mewn deddfwriaeth yn rhywbeth sydd angen ei gadw dan sylw parhaus a oherwydd hynny bydd y Polisi hwn, o safbwynt caniatáu eithriadau lleol rhag y Premiwm ar ail gartrefi, hefyd yn cael ei adolygu'n rheolaidd.

Yn unol ag Adran 66 Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988, mae eiddo y bwriedir ei osod fel llety gwyliau hunan-ddarpar am o leiaf 252 diwrnod yn y flwyddyn nesaf, ac wedi ei wir osod am 182 diwrnod yn y flwyddyn flaenorol, yn eiddo annomestig at bwrpasau trethiant a felly'n ymddangos ar y rhestr ardrethi annomestig yn hytrach na mewn band Treth Cyngor. Cynyddwyd y trothwy o osod yn sgil pwysau gan nifer o gyrff cyhoeddus, gyda Cyngor Gwynedd yn flaenllaw yn eu mysg.

Bydd angen i unrhyw gais am eithriad neu leihad o'r Premiwm hwn allu arddangos pam fod ei sefyllfa yn wirioneddol eithriadol, a fod gosod y Premiwm yn mynd yn groes i ganllawiau'r Llywodraeth ar osod y Premiwm. Ni fydd trosglwyddiad eiddo o'r rhestr ardrethi annomestig i fand Treth Cyngor ynddo'i hun yn ddigonol i achos fod yn eithriadol – bydd rhaid dangos beth sydd yn gwneud y sefyllfa benodol hwnnw yn unigryw.

Mae'r Polisi hwn yn caniatáu i swyddogion weithredu i roi eithriad dewisol o'r Premiwm lle mae'r trethdalwr yn Fenter Cymunedol cydnabyddedig sydd ag amcanion clir o gefnogi'r gymuned leol. Er mwyn cymhwyso bydd angen i'r Fenter rannu ei erthyglau / cyfansoddiad gyda'r Gwasanaeth Trethi er mwyn bodloni Cyngor Gwynedd fod y fenter yn cwrdd â'r amodau caeth yn y paragraff yma. Bydd dyfarniad ar y mater hwn yn cael ei wneud gan y Panel sy'n cynnwys yr Aelod Cabinet Cyllid, Pennaeth Cyllid / Pennaeth Cyllid Cynorthwyol a'r Rheolwr Trethi.

11.2.4 Eithriadau Lleol Eiddo Gwag yn unig

Eithriad Lleol Dosbarth A – Adnewyddu sylweddol i eiddo (2 Grŵp)

Grŵp 1 - I ddibenion cynllun 3e yn y Cynllun Gweithredu Tai mae'r eithriad hwn yn berthnasol i brynwyr tro cyntaf yn unig.

Caiff prynwyr tro cyntaf ei heithrio o dreth cyngor a premiwm am 12 mis; ar ôl diwedd cyfnod Eithriad Treth Cyngor Dosbarth A.

Grŵp 2 – Perchenogion sy'n ceisio mynediad i'w darpar prif neu unig gartref.

Caiff y perchenogion hyn hyd at 12 mis pellach o eithriad i'r premiwm yn unig; ar ôl diwedd cyfnod Eithriad Treth Cyngor Dosbarth A.

Meini prawf cymhwyso:

- Rhaid i'r perchennog newydd gyflwyno amserlen fanwl o waith a thystiolaeth o waith strwythurol (nid mân waith fel gosod cegin newydd)

Daw'r eithriad i ben pan:

- Mae'r gwaith wedi'i gwblhau
- Mae'r eiddo'n cael ei feddiannu
- Mae'r terfyn amser yn cyrraedd

12. Twyll

Bydd unrhyw gais dan Adran 13A sydd yn anonest, neu yn fwriadol anghyflawn yn cael ei ddehongli fel twyll, gyda ffeil yn cael ei darparu a'i throsglwyddo i Adran Gyfreithiol Cyngor Gwynedd gydag ystyriaeth os oes sail i erlyniad.

Fe fydd datganiad o onestrwydd yn rhan o bob cais dan Rhan 13A.

Petai achos o dwyll ac fod swm wedi ei ddileu / ostwng fe fydd yr weithred yma yn cael ei wrthdroi gyda'r swm yn dod yn ôl yn daladwy.